

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
Педагогічний факультет**

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Освітня програма «Дошкільна освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28.08.2023

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Освітня діяльність дітей раннього та дошкільного віку
Викладач	Кравець Надія Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	+380660256101
E-mail викладача	kravets.nadiia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Освітня діяльність дітей раннього та дошкільного віку» є закономірності, принципи, зміст, форми, методи та технології організації освітнього процесу з дітьми раннього й дошкільного віку в закладі дошкільної освіти, спрямовані на їхній всебічний, гармонійний розвиток та забезпечення наступності з початковою ланкою освіти.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета та цілі курсу: «Освітня діяльність дітей раннього та дошкільного віку» є: вміння планувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвиваючі та виховні аспекти педагогічного процесу в закладі дошкільної освіти; в ході планування педагогічного процесу врахувати основні пріоритети подальшого розвитку та оптимізації дошкільної освіти: впроваджувати особистісно-орієнтовану модель виховання, гуманізацію освітнього процесу, орієнтацію на активне проходження дитиною кожного вікового періоду дошкільного дитинства, впровадження інноваційних освітніх технологій, інтегрований підхід до організації та змісту освіти, забезпечення наступності між дошкільною і початковою ланками безперервної освіти, взаємодію суспільного і родинного виховання.

Завдання курсу:

- розкрити суть поняття «планування» і показати його значущість освітнього процесу в закладі дошкільної освіти;
- сприяти формуванню особистості майбутнього педагога, розвитку його культури, ерудиції;
- окреслити коло знань і навичок, які потрібні при плануванні роботи вихователю в закладі дошкільної освіти;
- сформулювати у студентів потребу в постійній систематичній самоосвіті та самовихованні як необхідних умовах професійного росту;
- визначити основні принципи, які покладені в основу планування освітнього процесу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (за стандартом вищої освіти України):

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові компетентності) (за стандартом вищої освіти України):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи.

Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з

універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	012 Дошкільна освіта	III	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Сам. робота
Тема 1. Нормативно- правове забезпечення у плануванні освітньої діяльності ЗДО	2	2	10
Тема 2. Аналіз чинних програм рекомендованих для роботи у ЗДО	2	4	10
Тема 3. Організація планування різних видів діяльності вихователя в ЗДО.	2	4	10
Тема 4. Сучасні підходи до планування освітньої діяльності у закладі дошкільної освіти	2	2	10
Тема 5. Перспектив не та поточне планування у роботі вихователя ЗДО	2	4	10
Тема 6. Організація роботи вихователя щодо планування освітньої діяльності в умовах ЗДО	2	2	10
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 40 балів. Самостійна робота – 10 балів. Екзамен – 50 балів.
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування.
Семінарські заняття	Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з дисципліни, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття передбачають попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен Форма здачі - комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>
3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).
Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.).
<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsiaosvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №

309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Державний стандарт дошкільної освіти. Нова редакція. Київ, 2021. Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року. [URL:https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/](https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/)
2. Дитина: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; наук. ред. Г.В. Беленька; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
3. Журнал «Вихователь-методист» №1/2021, стор.4, стаття Н.Гавриш «Як зробити діалоги з дошкільниками пізнавальними»
4. Кондратюк С.Г. Теоретичні основи використання ігор психологічного спрямування в роботі з дітьми дошкільного віку. Освітологічний дискурс. № 3(30). 2020.
5. Кондратюк С.Г. Середюк М.О. Дистанційні ігри для дошкільників. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2020. № 12. С. 34-37.
6. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації безмежний світ гри з LEGO®» /О.Ю. Рома, В.Ю. Близнюк, О.П. Борук. the LEGO® Foundation, 2016. 140 с.
7. https://rada.info/upload/users_files/41765931/69ed396ed55f10117d4117a68cff658c.pdf

Викладач:

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри теорії та методики дошкільної
і спеціальної освіти

Надія КРАВЕЦЬ